

Konsernijaoston ennakkokäsitys: Porvoo Event Factory Oy Ab:n toiminnan jatkamisen edellytykset

Kaupunginhallituksen konsernijaosto 14.09.2026
2194/00.01.00.03/2026

Valmistelu ja lisätiedot
apulaiskaupunginjohtaja Fredrick von Schoultz, konsernijuristi Tiina Fiskaali, hallintopäällikkö Sabrina Broberg, matkailun kehittämispäällikkö Sari Myllynen, vapaa-aikajohtaja Minna Särelä, etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Porvoon kaupungin konserniohjeen kohdan 6. mukaan tytäryhteisön on hankittava kaupunginhallituksen konsernijaoston ennakkokäsitys asiassa, joka on yhtiön toiminnan tai taloudellisen merkityksen kannalta olennainen. Tämän lisäksi ennakkokäsitys on tarpeen, tilanteissa, joissa kyseessä on periaatteellisesti tai taloudellisesti merkittävä asia tai yhteisön tavanomaiseen toimintaan nähden merkittävä toiminnan muutos. Porvoon kaupungin hallintosäännön 37.4 §:n 3 kohdan mukaan konsernijaosto päättää konserniohjeen mukaisen ennakkokäsityksen antamisesta tytäryhteisöille.

Porvoo Event Factory Oy Ab:n hallitus on lähestynyt omistajaa (kaupunkia) ja esittää omistajalle, että yhtiön toiminta ajetaan hallitusti alas viivytyksettä. Hallitus on selvittänyt yhtiön taloudellista tilannetta ja tulevaisuudennäkymiä ja todennut, että yhtiöllä ei ole toimintaedellytyksiä. Yhtiön toiminta ei ole kannattavaa eikä sitä ole mahdollista saada kannattavaksi omistajan kannalta kohtuullisilla toimenpiteillä.

Porvoon kaupungin, yhtiön ainoana omistajana, tulee arvioida Porvoo Event Factory Oy Ab:n toiminnan jatkamisen edellytykset.

Tausta

Yhtiön toimintaa koskeva merkittävin muutos toteutettiin vuoden 2026 alussa, kun Taidetehtaan hallintomalli muuttui. Kaupungin yhtiölle maksama toiminta-avustus päättyi ja tapahtumatuotannon painopistettä siirrettiin kaupungin omassa organisaatiossa matkailu, tapahtumat ja markkinointi -palvelualueen vastuulle. Muutoksen taustalla ovat olleet sekä taloudelliset syyt että näkemys siitä, että kulttuuri- ja tapahtumatoiminta kuuluu luontevaksi osaksi kaupungin lakisääteisten tehtävien toteuttamista.

Hallintomallin muutos on alkuvuoden aikana edennyt hyvin, ja toimintamalli on vakiintunut osaksi kaupungin toimintaa sekä kaupungin tapahtumatuotannon että kulttuuritoiminnan alustana.

Hallintomallin muutoksen myötä yhtiön tehtävä rajattiin aiempaa selkeämmin kaupallisiin tehtäviin, kuten tilojen ja tuotantopalveluiden myyntiin yritys- ja viihdetapahtumien järjestämisestä varten. Vallitseva yleinen markkinatilanne on kuitenkin osoittautunut erittäin haastavaksi, mikä on vähentänyt yhtiön vastuulle jääneiden palveluiden kysyntää ja siten yhtiön kannattavan toiminnan edellytyksiä. Yhtiöltä saatujen tietojen ja taloudellisten ennusteiden

perusteella toiminnan kannattavuus on jäämässä odotettua heikommaksi, eikä toiminnan taloudelliselle jatkuvuudelle ole nähtävissä riittäviä edellytyksiä ilman kaupungin taloudellista tukea.

Omistajan näkökulmasta vastuullisena toimintatapana on ryhtyä valmistelemaan yhtiön toiminnan hallittua alasajoa. Valmistelussa tulee selvittää ainakin yhtiön sopimukset, vastuut, henkilöstövaikutukset ja taloudelliset velvoitteet, toiminnan järjestäminen väliaikaisesti sekä mahdolliset kaupungin toimintaan siirrettävät tehtävät. Tavoitteena on turvata välttämättömien velvoitteiden hoitaminen ja minimoida yhtiön omistajalle aiheutuvat taloudelliset riskit.

Toiminnan hallittu alasajo

Yhtiön toiminnan hallittu alasajo tarkoittaa käytännössä sitä, että yhtiön toiminta vähenee asteittain minimitasolle. Myyntitoiminta päättyy, henkilöstö irtisanotaan ja sopimukset päätetään tai siirretään tarkoituksenmukaisella tavalla. Hallittu alasajo edellyttää siirtymäkautta, jonka arvioidaan kestävän vähintään noin kuusi kuukautta. Lisäksi yhtiölle voi jäädä sopimus- tai muita velvoitteita, jotka jatkuvat tätä pidempään, mahdollisesti jopa vuoden ajan. Näin ollen on perusteltua, että yhtiö säilyy, kunnes sen kaikki olemassa olevat velvoitteet on asianmukaisesti hoidettu.

Tässä siirtymävaiheessa tehtävien hoitaminen kaupungin omassa toiminnassa on tarkoituksenmukaisin ratkaisu. Jo syntyneet velvoitteet hoidetaan asianmukaisesti, ja tiloihin varatut tapahtumat toteutetaan sovitusti, jotta asiakkaille ja yhteistyökumppaneille aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa. Yhtiön toiminnan hallittuun alasajoon liittyvien toimenpiteiden käytännön toteuttaminen kohdistuu merkittävilta osin matkailu, tapahtumat ja markkinointi - palvelualueelle.

Yhtiön toiminnan alasajo ei sellaisenaan merkitse yhtiön purkamista, vaan yhtiön mahdollisesta purkamisesta on päätettävä erikseen.

Alasajon valmistelun yhteydessä on arvioitava yhtiön hallinnon ja johtamisen tarkoituksenmukainen järjestäminen siirtymävaiheen ajaksi. Yhtiön hallituksen vastuulla on huolehtia siitä, että toiminnan alasajo toteutetaan hallitusti sekä siitä, että yhtiön velvoitteisiin liittyvät toimenpiteet valmistellaan ja toteutetaan asianmukaisesti.

Alasajoprosessin aikajänteellä on myös taloudellinen vaikutus, koska yhtiölle syntyy alasajovaiheessa jatkuvasti kiinteitä kustannuksia. Näin ollen kaupungin intressissä on edistää hallitun alasajoprosessin etenemistä viivytyksettä.

Taloudellinen vaikutus

Toiminnan siirtäminen kaupungin omaksi toiminnaksi mahdollistaa Taidetehtaan palveluiden paremman yhteensovittamisen osana kaupungin muuta palvelutuotantoa. Tämä tukee myös Taidetehtaan hallintomallin selkeyttämistä.

Siirtymävaiheen aikana, kun yhtiön toiminta ajetaan alas, kaupunki kohdentaa määräaikaisesti henkilöstö- ja asiantuntijaresursseja yhdessä yhtiön kanssa huolehtiakseen toiminnan hallitusta alasajosta sekä sopimus-, henkilöstö- ja muiden velvoitteiden asianmukaisesta hoitamisesta. Resurssien väliaikainen kohdentaminen aiheuttaa kaupungille kustannuksia, jotka muodostuvat pääasiassa henkilöstön työpanoksen allokoinnista siirtymäkauden tehtäviin.

Yhtiön toiminnan hallitun alasajon myötä kaupunki luopuu taloudellisesti kannattamattomasta yhtiömallista. Toiminnan siirtyessä kaupungin organisaatioon Taidetehtaan tapahtumatoiminnan kaupallinen ulottuvuus vähenee, koska yhtiön kaupalliseen toimintaan kohdennetut resurssit poistuvat yhtiön alasajon myötä.

Valtiontukisääntelyn ja kilpailuneutraliteetin arviointi

Hallintomallin muutoksen myötä, vuoden 2026 alussa, kaupungin aiemmin myöntämä taloudellinen tuki toiminnalle on päättynyt, eikä toiminnan jatkumisen edellytyksiä ole tarkoitus turvata kaupungin suoralla rahoituksella. Välttämättömät toimenpiteet, joilla varmistetaan yhtiön toiminnan hallittu alasajo, vaativat kuitenkin kaupungilta riittävien työntekijäresurssien kohdentamista. Tältä osin on arvioitava järjestelyn suhdetta Euroopan unionin valtiontukisääntelyyn ja kilpailuneutraliteettisääntelyyn.

Järjestelyn ei katsota sisältävän sellaista valikoivaa taloudellista etua, joka täyttäisi valtiontuen tunnusmerkit. Kulttuuritoiminnan järjestäminen perustuu lakiin kuntien kulttuuritoiminnasta (166/2019), ja kyseessä on laaja tehtäväkokonaisuus. Kunnan tulee muun muassa edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden ja yhteisöjen hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa. Esimerkiksi tapahtumien ja kulttuurimatkailun kehittäminen lukeutuvat kunnan elinvoimaa edistäviin toimenpiteisiin.

EU:n valtiontukisääntöjä sovelletaan silloin, kun kaikki valtiontuen tunnusmerkit täyttyvät: julkisia varoja kanavoidaan taloudelliseen toimintaan, tämä taloudellinen etu on valikoiva, toimenpide vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua ja se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Kulttuuritapahtumien osalta on katsottu, että ainoastaan rahoitus, jota on myönnetty suurille ja kuuluisille, laajasti kotiseutunsa ulkopuolella markkinoiduille kulttuuri-instituutioille ja tapahtumille, voi vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Kilpailulaissa (948/2011) säädetään kilpailun tasapuolisuuden turvaamisesta julkisen ja yksityisen elinkeinotoiminnan välillä. Lain esitöissä on nostettu esille kunnan lain perusteella järjestämä kulttuuritoiminta poikkeuksena menettelyistä tai toiminnan rakenteesta, johon tulisi puuttua kilpailua vääristävänä tai estävänä. Erillisen yhtiörakenteen ylläpitämiselle ei näin ollen ole toiminnallista tai lainsäädännöstä johtuvaa tarvetta, koska kyseessä oleva toiminta kuuluu kunnan lakisääteisiin kulttuuritoimen tehtäviin ja muodostaa myös olennaisen osan kaupungin matkailu- ja vetovoimatyötä.

Liitännäistoiminta on taloudellista toimintaa, jota harjoitetaan ei-taloudellisen toiminnan (kuten ei-kaupallinen kulttuuritoiminta) yhteydessä ja joka liittyy suoraan ei-taloudelliseen toimintaan ja on sen kannalta välttämätöntä. Liitännäistoiminnassa ei lähtökohtaisesti ole kyse taloudellisesta toiminnasta, johon sovellettaisiin kilpailuneutraaliteettisääntelyä.

Hallituksen kokoonpanon muuttaminen

Toiminnan alasajovaihe sekä yhtiön tehtävien ja vastuiden muuttunut luonne huomioon ottaen konsernijaosto katsoo, että on tarkoituksenmukaista vaihtaa yhtiön hallitus. Uudeksi hallitukseksi on syytä nimetä yhtiön alasajon toteuttamisen sekä yhtiön velvoitteiden asianmukaisen hoitamisen kannalta tarkoituksenmukaisiksi arvioidut henkilöt.

Konsernijaosto ehdottaa, että kaupunginhallitus yhtiön ainoaa osakkeenomistajaa edustaen tekee osakeyhtiölain mukaisen osakkeenomistajan yksimielisen päätöksen, jossa käynnistetään yhtiön toiminnan hallitun alasajon valmistelu ja päätetään yhtiön hallituksen kokoonpanon muuttamisesta.

Toiminnan kehittäminen ja vaiheistus

Porvoo Event Factory Oy:n toiminnan alasajon jälkeen Taidetehtaan toimintamalli perustuu kaupungin ylläpitämään kulttuuri- ja tapahtumataloon, jonka tehtävänä on mahdollistaa monipuolinen toiminta rakennuksessa sekä yhteensovittaa sen eri käyttäjäryhmien tarpeita. Yhtiön toiminnan päätyminen on muutos toimijarakenteessa, mutta Taidetehtaan kehittämisen suunta ja tavoitteet säilyvät.

Kaupungin tehtävänä on ylläpitää ja operoida kulttuuri- ja tapahtumataloa, kehittää palveluita, huolehtia tilojen käytön koordinoinnista sekä toteuttaa kaupungin omia kulttuuri-, matkailu-, tapahtuma- ja elinvoimapalveluja. Taidetehtaan tiloja voidaan käyttää kaupungin oman toiminnan lisäksi yhdistysten, yhteisöjen, kumppanitoimijoiden sekä tapahtumajärjestäjien toimintaan. Tilojen käyttö perustuu avoimiin, tasapuolisiin ja ennalta määriteltuihin käyttö- ja hinnoitteluperiaatteisiin.

Taidetehtaan muutosprosessin tavoitteena on kehittää Taidetehtaasta entistä avoimempi, aktiivisempi ja ympärivuotisempi kokonaisuus, jossa taide, tapahtumat ja kaupunkilaisten oma toiminta täydentävät toisiaan ja vahvistavat koko kaupungin elinvoimaa. Tavoitetilän saavuttamiseksi kaupunki valmistelee samanaikaisesti useita toisiaan tukevia kehittämistoimenpiteitä. Näihin kuuluvat muun muassa Taidetehtaan tilojen ja toimintojen kehittämistä koskeva hankesuunnitelma sekä tapahtuma- ja esitysteknisten palvelujen tulevaa järjestämismallia koskeva valmistelu. Toimenpiteiden yhteisenä tavoitteena on lisätä tilojen käyttöä, parantaa asiakaskokemusta, vahvistaa eri toimintojen välistä synergiaa sekä luoda nykyistä selkeämpi, joustavampi ja taloudellisesti kestävämpi toimintamalli koko Taidetehtaalle.

Hallintomallin muutosprosessin eteneminen

Osana hallintomallin yleistä muutosprosessia kaupunki on edistämässä seuraavia muutosvaiheita päätöksentekoon:

Vuokraneuvottelut kiinteistön omistajien kanssa ovat käynnissä. Asia tuodaan kaupunginhallituksen päätettäväksi neuvottelujen valmistuttua.

Taidetehtaan hankesuunnitelmassa tarkastellaan tilojen käyttöä ja toimintaa tukevia ratkaisuja pitkällä aikavälillä. Hankesuunnitelma tuodaan päätöksentekoon syksyllä 2026.

Taidetehtaan teknisen operoinnin kilpailutus käynnistyy syksyllä 2026. Tavoitteena on varmistaa laadukkaat ja joustavat tapahtumatekniset palvelut sekä kaupungin omiin että ulkopuolisten järjestämiin tapahtumiin. Tapahtuma- ja esitysteknisten palveluiden kilpailutus tähtää selkeään ja läpinäkyvään Taidetehtaan tapahtumatiilojen ja palveluiden hinnoittelumalliin, joka tukee tilojen tehokasta käyttöä ja tapahtumien järjestämistä.

Taidetehtaan muutosprosessi on kaupungin strategian mukainen toimenpide Taidetehtaan toiminnan taloudellisen kestävyys- ja vahvistamiseksi. Kaupungin strategian mukaisesti Taidetehtaan on tunnistettu keskeiseksi osaksi Porvoon kulttuuri- ja tapahtumatoimintaa. Strategiassa korostetaan elämyksellisen kaupunkikulttuurin, aktiivisen tapahtumatarjonnan ja yhteisöllisten tilojen merkitystä kaupungin elinvoiman, matkailun ja yrittäjyyden edistämisessä.

Kaupunginjohtaja

Konsernijaosto päättää

1. merkitä tiedoksi yllä olevan selvityksen Porvoo Event Factory Oy Ab:n taloudellisesta tilanteesta sekä toiminnan jatkuvuuden edellytyksistä;
2. antaa omistajan ennakkokantana, että Porvoo Event Factory Oy Ab:n toiminnan hallittua alasajoa ryhdytään edistämään;
3. edellyttää, että yhtiön hallitus pidättäytyy ilman omistajan erillistä kannanottoa uusista merkittävistä tai pitkäaikaisista sitoumuksista;
4. esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus yhtiön ainoan osakkeenomistajan edustajana päättää yhtiön toiminnan hallitusta alasajosta sekä valitsee yhtiölle uuden hallituksen.

Pykälä tarkastetaan heti.